

***Ján - apoštol Ján, evanjelista Ján**

***Ján a Pavol** - (†362); rímski mučeníci, pravdepodobne bratia; ich totožnosť je pomerne diskutabilná, dokonca nie je isté, či boli Rimania, alebo v Ríme iba trpeli; hypotézy o ich totožnosti s apoštolmi alebo s Jánom Krstiteľom sú ešte menej pravdepodobné; podľa tradície boli vojakmi cisára Konštantína Veľkého (†337), ktorí na výprave proti Skýtom v Trákii ubezpečili svojho veliteľa Galliciana, že zvíťazí, ak sa stane kresťanom; anjeli potom poslušne zahnali nepriateľa na útek; neskôr ich Julián Apostata (†363), synovec cisára Konštantína, predvolal pred súd, ale odmietli ho poslúchnuť; dostali desaťdňový odklad a potom ich popravili vo vlastnom dome na Caelskom pahorku a ich telá pochovali v záhrade; pozri *kresťanskí svätcii*

https://de.wikipedia.org/wiki/Johannes_und_Paulus

Majster Meßkirch: Johannes a Paul s katovským mečom a palmovou vetvou (1535)

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Johannes a Paul (kolorovaný drevorez, Norimberská kronika, 1493)

Guercino: Panna s dieťaťom a umučenie sv. Jána a Pavla (1632)

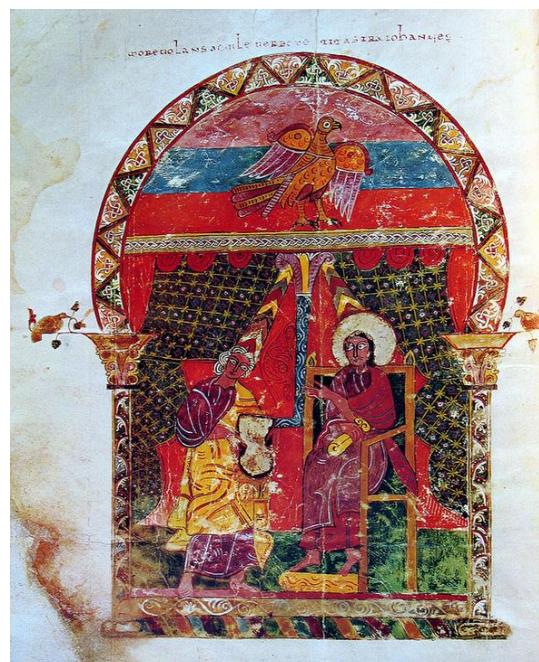
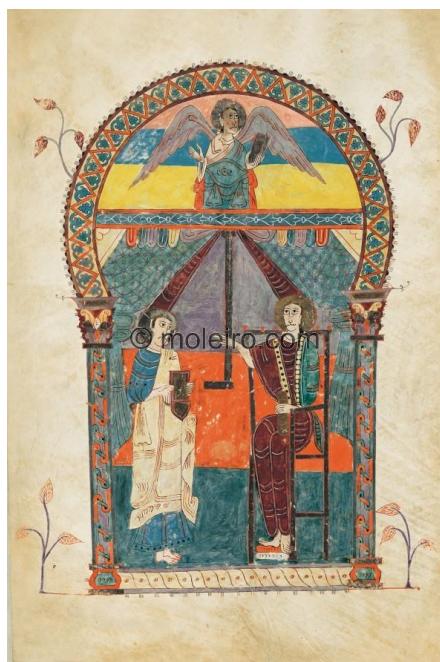

Guercino: Martýrium sv. Jána a Pavla (17.st.)

Guercino: Martýrium sv. Jána a Pavla (17.st.)

***Ján a svedok** - pozri apokalyptické motívy

Sv. Ján so svedkom (Beatus Girona, 2. pol. 10.st.)
Sv. Ján a svedok (Beatus Escalada, pol. 10.st.)

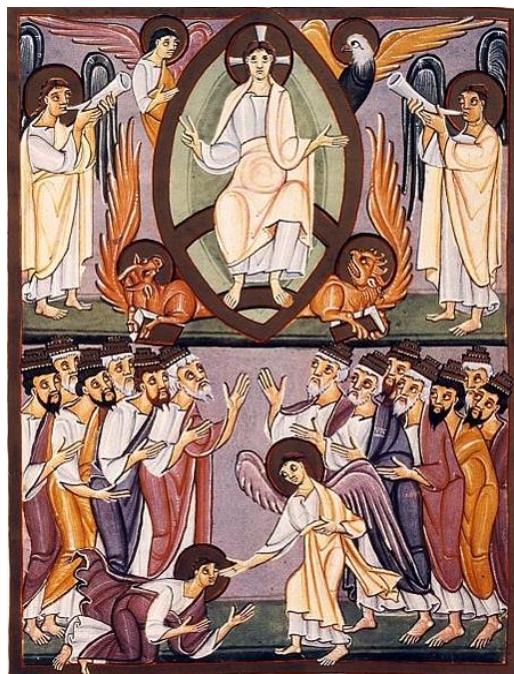

Sv. Ján a svedok (Beatus Saint-Sever, 1060)

*Ján apoštol - *apoštol Ján*

*Ján d'akuje anjelovi - (Zjavenie 19,10); Ja som mu padol k nohám, aby som sa klaňal (prejav úcty pred anjelom ako sprostredkovateľom Božieho slova; odkaz na žido-kresťanský kult anjelov), ale povedal mi: Pozri, nie tak! Som spolužobníkom tvojím, i tvojich bratov, ktorí majú svedectvo Ježišovo. Bohu sa klaňaj! Svedectvom Ježišovým je duch proroctva (duch proroctva: Ježišovo svedectvo alebo svedectvo o Ježišovi)

-epizóda z kapitoly *Vítanie nebeského ženicha*; nemýliť s epizódou Ján d'akuje za zjavenie/Dokončenie zjavenia z 22.kapitoly; zvyčajne tvorí vedľajší námet *Vítania nebeského ženicha* alebo je pripojený k námetu *Oslava Boha na nebi* (19,14), ktoré predchádza Vítaniu nebeského ženicha

(19,5-6; 19,10. Oslava Boha na nebi. Vítanie nebeského ženícha). **Klaňanie starších. Ján d'akuje anjelovi** (Bamberská apokalypsa, 1000-1020)

(19,5-10. Oslava Boha na nebi. Vítanie nebeského ženícha). **Klaňanie starších. Ján d'akuje anjelovi. Los santos del cielo alaban a Dios** (Beatus Millán, 10.-12.st.)

(19,5-6; 19,10. Oslava Boha na nebi. Vítanie nebeského ženícha). **Klaňanie starších. Ján d'akuje anjelovi** (Beatus Facundus, 1047)

(19,9-10. Vítanie nebeského ženícha). **Hlas od trónu** (Apokalypsa glosovaná, 1240-1250)

(19,5-10. Vítanie nebeského ženícha) Ján d'akuje anjelovi (Rukopis Apokalypy, London British Library, 13.st.)

***Ján d'akuje za zjavenie** - (Zjavenie 22,8-9); Ján d'akuje za zjavenie 22,8-9: **Ked' som to počul a videl, padol som k nohám anjelovi, ktorý mi to ukázal, klaňal som sa mu.** On mi však povedal: Pozri, nie tak! Som služobníkom tvým a tvých bratov (iba poslom, prostredníkom medzi Bohom a kresťanmi), prorokov a tých, ktorí zachovávajú slová tejto knihy. Bohu sa klaňaj (podobne 19,10: *Vítanie nebeského ženícha*)!

-námet Ján d'akuje za zjavenie je epizódou kapitoly *Dokončenie zjavenia* (22,6-11); pozri *apokalyptické motívy*

(22,1-3; 22,8-9. Dokončenie zjavenia. Večný raj). **Rieka vody života a strom života. Ján d'akuje za zjavanie** (Bamberská apokalypsa, 1000-1020)

(22,8-9. Dokončenie zjavenia). **Ján d'akuje za zjavenie dvoma anjelmi. Posledný rozkaz**
(Beatus Silos, 1109)

(22,8-9. Dokončenie zjavenia). **Ján d'akuje za zjavenie** (Beatus Facundus, 1047)
(22, 8-9. Dokončenie zjavenia). **Posledný príkaz Jánovi. Ján d'akuje za zjavenie** (Beatus Huelgas, 1220)

(22, 8-9. Dokončenie zjavenia). **Ján d'akuje za zjavenie** (Apokalypsa glosovaná, 1240-1250)

(22,9. Ján ďakuje za zjavenie). **Ján ďakuje za zjavenie** (Apokalypsa Cloisters, 14.st.)

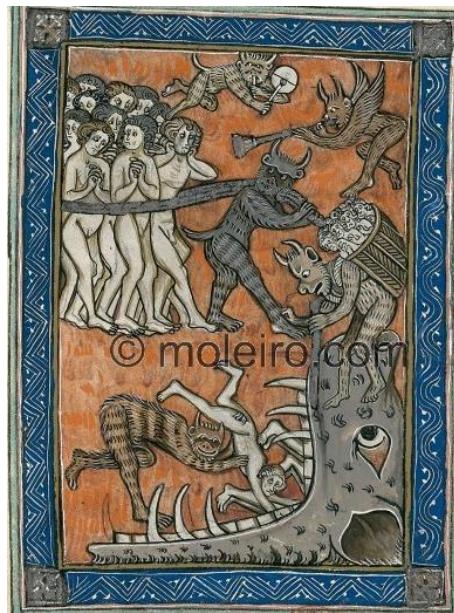
(22,7-8. Dokončenie Zjavenia). **Ján ďakuje za zjavenie** (Apokalypsa 'Queen Mary, 14.st.)

**Ján Evanjelista - *evangelista Ján*

*Ján evanjelista na ostrove Patmos - sv. *Ján na ostrove Patmos*

**Jan Hus - *Hus Jan*

***Ján chráni celistvost' knihy** - (Zjavenie Jána 22,18-21); Ja (sv. Ján) osvedčujem každému, kto počuje prorocké slová tejto knihy: ak niekto pridá k nim (vedome, z túžby presadenia seba, pre vlastnú popularitu) tomu Boh pridá pliag opísaných v tejto knihe (tzv. formula kanonickosti, prevzatá zo Starého zákona: *Deruteronomium 13,1; Jeremiáš 26,2; Príslavia 30,6*). Ak niekto vezme niečo zo slov tejto prorockej knihy, tomu Boh vezme podiel na strome života a zo sväteho mesta, opísaných v tejto knihe! Ten, kto svedčí tieto veci, hovorí: Áno, prídem čoskoro! Amen! Príď, Pane Ježiš! Milosť Pána Ježiša (Krista) so všetkými (svätými! Amen).

(22,16-21. Kristus potvrzuje obsah zjavenia. Ján chráni celistvost' knihy). **Satan odvádza hriešnikov do pekla** (Apokalypsa 1313)

**Ján Chrysostom -

<http://it.wikipedia.org/wiki/Steatite>

Ikona Spoločenstvo troch svätcov: Bazilius z Cesarey, Ján Chrysostrom a Gregor Naziánsky (17.st.)

****Ján Kapistránsky - Kapistránsky Ján**

Ján Krstiteľ - biblická postava Nového zákona; kazateľ a posledný prorok (?; za posledného proroka považovaný autor *Zjavenia*); jeho narodenie predpovedal archanjel Gabriel; hlásateľ príchodu Ježiša > považovaný za predchodcu Krista (> prídomok *Ján Prodomos* - „Ján Predchodca“), ktorého na rieke Jordán v Enonu aj pokrstil a kde aj ďalej vykonával krst veriacich; karhal Herodesa pre jeho cudzoložstvo - sobáš s bratovou manželkou Herodias vnímaný ako odporujúci Zákonom (pozri manželstvo); na rozkaz Herodesa Antipasa bol popravený; zobrazovaný ako fúzaty askéta alebo pustovník s dlhými vlasmi, v kožušine (pozri pustovnícky odev), s palicou (krížom), zvitkom (banderole, hovoriacou páskou) s nápisom *Ecce Agnus Dei* alebo priamo s baránkom v kruhovom terči; atribúty: baránok, palica, kríž, odseknutá hlava, mušľa; v byzantskom umení zobrazovaný s krídlami (Ján Krstiteľ poslom správy o príchode a poslaní Krista); západné umenie zdôrazňovalo jeho úlohu krstiteľa (tal. *Battista*) > zobrazovaný v baptistériach; dôležitosť Jána Krstiteľa v záp. umení vyjadrená aj tým, že bol pridružovaný k starozáklonným postavám *Mojžiša* a *Dávida* (*Dürer*); na rozdiel od východného umenia zdôrazňovaná jeho ľudskosť, osamotenosť alebo zobrazovaný s ostatnými svätcami; počas *renesancia* sa stal Ján Krstiteľ patrónom *Florencie* > podobizne patricijských synov s Jánom Krstiteľom (B.Rosselino, Bennedetto da Maiano a ď.); pozri patrón, *Zachariáš* (kňaz), *Kupalo*

ďalšie motívy:

- Narodenie Jána Krstiteľa*
- príbehy zo života Jána Krstiteľa: Ján Krstiteľ v spoločnosti Ježiša Krista ako súčasť *madon*, detstvo a mladosť Jána Krstiteľa a Ježiša, *Krst Ježiša*
- Ecce Agnus Dei*; zvestovanie príchodu Krista
- tanec *Salomé*
- sťatie Jána Krstiteľa*
- hlava Jána Krstiteľa na mise*
- Ján Krstiteľ anjel púšte*
- Herodesova hostina*
- Legenda o ostatkoch sv. Jána Krstiteľa*
- devocionálne zobrazenia v spoločnosti *sv. Vavrinca*
- na devocionálnych obrazoch sprevádza *sv. Vavrinca*

-britský archeológ Shimon Gibson vykopal roku 1999 v Izraeli jaskyňu, o ktorej je presvedčený, že ju používal Ján Krstiteľ; nachádza sa asi 5 km od dediny Ajn Karim, kde sa podľa tradície Ján narodil a prežil svoju mladosť; jaskyňa je 23m dlhá a 3,5 m široká; našla sa v nej keramika, nádrž na krstenie, *basreliéfy* a rituálne objekty, ktoré sú značne odlišné od tých, ktoré používala väčšina Židov pred 2 tisíc rokmi; podľa Gibsона sa jaskyňa neskôr stala miestom, kde sa zdržiaval Jánovi stúpenci; na jednom basreliefe je postava držiaca pastiersku palicu, ktorá pripomína byzantské zobrazenia v 4.-5.st.; jaskyňa sa zrejme zachovala preto, lebo sa na ňu počas *križiackych výprav* na konci 11.st. „zabudlo“; možnosť, že ide o jaskyňu, ktorú Ján Krstiteľ používal, pripúšťajú aj iné kapacity, ale stopercentnú istotu nemôže mať nikto

pozri *Narodenie Jána Krstiteľa*, *Krst ľudu/Krst zástupov*, *Ecce Agnus Dei*, *Ján Krstiteľ anjel púšte*, *Posolstvo Krista Jánovi v žalári*, *Hostina Herodesova*, *Sťatie Jána Krstiteľa*, *hlava Jána Krstiteľa*; *deésis*, *Posledný súd*, *Návrat z Egypta (Hall)*; *slobodomurárstvo*; *svätá rodina*; *svätojánska noc*; *apoštol Pavol*: motív *Pavlova mučenicka smrť*; *mandejci*, *atribúty*, *symboly*, *alegórie a prirovnania*; *deésis*

http://www.webumenia.sk/dielo/SVK:SNG.O_4424 (prehľad diel)

http://fr.wikipedia.org/wiki/Jean_le_Baptiste

https://en.wikipedia.org/wiki/Beheading_of_St._John_the_Baptist

<http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/>

/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=13

<http://truthbook.com/index.cfm?linkID=1375>

http://en.wikipedia.org/wiki/Dieric_Bouts

http://en.wikipedia.org/wiki/Geertgen_tot_Sint_Jans

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Geertgen_tot_Sint_Jans_004.jpg

http://en.wikipedia.org/wiki/Geertgen_tot_Sint_Jans

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%98%D0%BE%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%BD%D0%9A%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C>

[https://www.google.sk/search?q=Guercino:+Saint+John+the+Baptist+in+the+desert&espv=2&biw=1853&bih=995&tbm=isch&imgil=ktaT8q7wW_j1LM%253A%253BvSg-afWqJnxRIM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.1st-art-gallery.com%25252FGiovanni-Francesco-Guercino-\(barbieri\)%25252FSaint-John-The-Baptist.html&source=iu&pf=m&fir=ktaT8q7wW_j1LM%253A%25252CvSg-afWqJnxRIM%25252C_%25252F%25252Fwww.1st-art-gallery.com%25252FGiovanni-Francesco-Guercino-\(barbieri\)%25252FSaint-John-The-Baptist.jpg%25252Fhttp%253A%25252F%25252Fwww.1st-art-gallery.com%25252FGiovanni-Francesco-Guercino-\(barbieri\)%25252FSaint-John-The-Baptist.html%3B500%3B600](https://www.google.sk/search?q=Guercino:+Saint+John+the+Baptist+in+the+desert&espv=2&biw=1853&bih=995&tbm=isch&imgil=ktaT8q7wW_j1LM%253A%253BvSg-afWqJnxRIM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.1st-art-gallery.com%25252FGiovanni-Francesco-Guercino-(barbieri)%25252FSaint-John-The-Baptist.html&source=iu&pf=m&fir=ktaT8q7wW_j1LM%253A%25252CvSg-afWqJnxRIM%25252C_%25252F%25252Fwww.1st-art-gallery.com%25252FGiovanni-Francesco-Guercino-(barbieri)%25252FSaint-John-The-Baptist.jpg%25252Fhttp%253A%25252F%25252Fwww.1st-art-gallery.com%25252FGiovanni-Francesco-Guercino-(barbieri)%25252FSaint-John-The-Baptist.html%3B500%3B600)

[https://www.google.sk/search?q=Guercino:+Saint+John+the+Baptist+in+the+desert&espv=2&biw=1853&bih=995&tbo=isch&imgil=ktaT8q7wW_j1LM%253A%253BvSg-afWqJnxRIM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.1st-art-gallery.com%25252FGiovanni-Francesco-Guercino-\(barbieri\)%25252FSaint-John-The-Baptist.html&source=iu&pf=m&fir=ktaT8q7wW_j1LM%253A%25252CvSg-afWqJnxRIM%252C_&usg=_l694gWkYNfRiOn09BojrgOsvIEc%3D&ved=0CCwQyjc&ei=9kpqVLr1Nqb_ygPouoKYAQ#facrc_=&imgdii=&imgrc=4fz6OP6VbFKIAM%253A%3Bi4fTz_3-Wxn_rM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.lessingimages.com%252Fw1%252F330104%252F33010433.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.lessingimages.com%252Fsearch.asp%253Fa%253D1%2526kc%253D2020202025C4%2526kw%253DJOHN%252BBAPTIST%25252C%25252BBIBLE%25252BNT%2526p%253D10%2526ipp%253D24%3B210%3B162](https://www.google.sk/search?q=Guercino:+Saint+John+the+Baptist+in+the+desert&espv=2&biw=1853&bih=995&tbo=isch&imgil=ktaT8q7wW_j1LM%253A%253BvSg-afWqJnxRIM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.1st-art-gallery.com%25252FGiovanni-Francesco-Guercino-(barbieri)%25252FSaint-John-The-Baptist.html&source=iu&pf=m&fir=ktaT8q7wW_j1LM%253A%25252CvSg-afWqJnxRIM%252C_&usg=_l694gWkYNfRiOn09BojrgOsvIEc%3D&ved=0CCwQyjc&ei=9kpqVLr1Nqb_ygPouoKYAQ#facrc_=&imgdii=&imgrc=4fz6OP6VbFKIAM%253A%3Bi4fTz_3-Wxn_rM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.lessingimages.com%252Fw1%252F330104%252F33010433.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.lessingimages.com%252Fsearch.asp%253Fa%253D1%2526kc%253D2020202025C4%2526kw%253DJOHN%252BBAPTIST%25252C%25252BBIBLE%25252BNT%2526p%253D10%2526ipp%253D24%3B210%3B162)

https://www.google.sk/search?q=La+Tour:+Saint+Jean-Baptiste+dans+le+d%C3%A9sert&espv=2&biw=1852&bih=995&tbo=isch&imgil=Uw-CfYhraBAwCM%253A%253B4K_QjfbXXxiY7M%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.paroisse-saint-tropez.com%25252F2014%25252F12%25252Fdimanche-07-decembre-2014.html&source=iu&pf=m&fir=Uw-CfYhraBAwCM%253A%25252C4K_QjfbXXxiY7M%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fartlorrain.com%25252Fsites%25252Fdefault%25252Ffiles%25252Foeuvres%25252FO_LA_TOUR_de%252520-%252520Saint_Jean_Baptiste_dans_le_desert.jpg%3Bhttp%253A%25252F%25252Fartlorrain.com%25252Fgeorges-la-tour-de%25252Fsaint-jean-baptiste-dans-le-%25252C3%252525A9sert%3B737%3B590

Ján odchádza na púšť (Baptisterium di San Giovanni, Florencia, 1240-1310)

Ján káže zástupom (Baptisterium di San Giovanni, Florencia, 1240-1310)

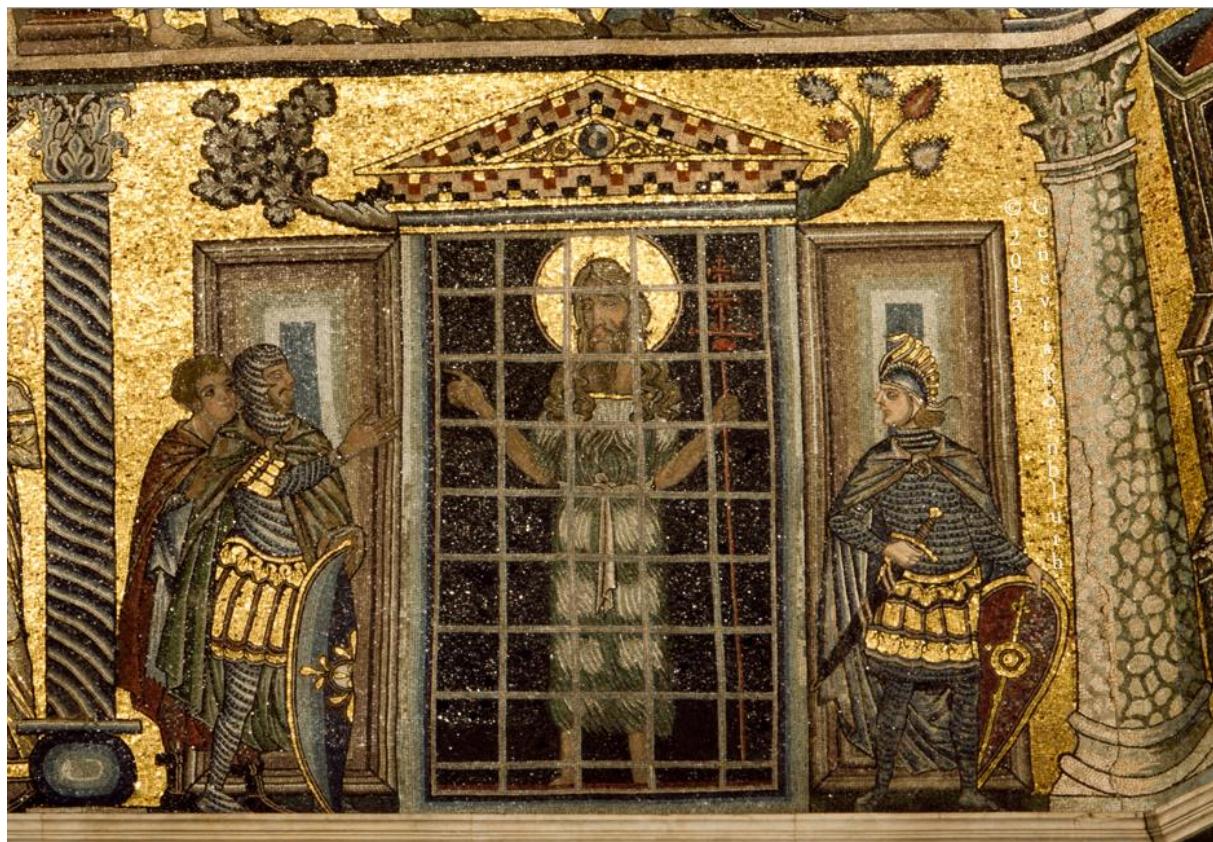
Ján krstí zástupy (Baptisterium di San Giovanni, Florencia, 1240-1310)

Ján ohlasuje príchod Krista (Ecce Agnus Dei, Baptisterium di San Giovanni, Florencia, 1240-1310)

Ján karhá Herodesa a Herodias (Baptisterium di San Giovanni, Florencia, 1240-1310)

Ján vo väzení (Baptisterium di San Giovanni, Florencia, 1240-1310)

Ján posielá svojich učeníkov ku Kristovi (Baptisterium di San Giovanni, Florencia, 1240-1310)

Jánovi poslovia svedkami Kristových zázrakov (Baptisterium di San Giovanni, Florencia, 1240-1310)

J. del Casentino: Ján Krstiteľ (1330)

D. S. dei Gherarducci: Madona s dieťaťom, Jánom Krstiteľom a sv. Pavom (1375)

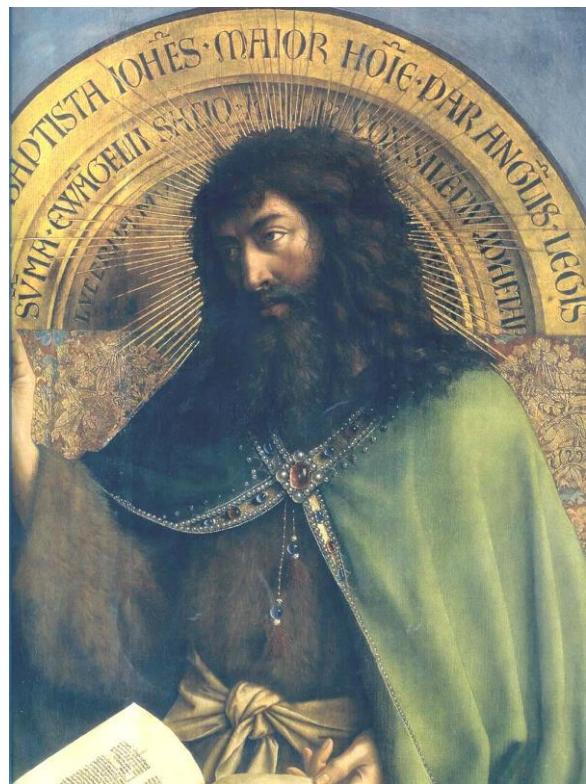
A. Rublev: Ján Krstiteľ (ikonostas v Chrámu Zosnutia presvätej Bohorodičky, Vladimir, 1408)

Mystické zasnúbenie Svätej Kataríny, sv. Ján Krstiteľ a sv. Anton opát (1420)

J. a H. van Eyck: Ján Krstiteľ (grisaille, ľavé krídlo zatvorennej časti Gentského oltára, 1432)

J. van Eyck: Ján Krstiteľ (Gentský oltár, 15.st.)

M. Ximénez: Sv. Ján Krstiteľ (stredný panel triptychu, 1494)

Massaccio: Svätý Hieronymus a Ján Krstiteľ (1428-1429)

Fra Angelico: Svätý František a Svätý biskup, svätý Ján Krstiteľ a svätý Dominik (1420)

F. Zubov: Ján Krstiteľ (17.st.)

J. de Valdés Leal: Panna Mária nepoškvrneného počatia so sv. Ondrejom a Jánom Krstiteľom
(1650-1652)

G. di Paolo: Hlavu Jána Krstiteľa priniesli k Herodesovej hostine (1454)

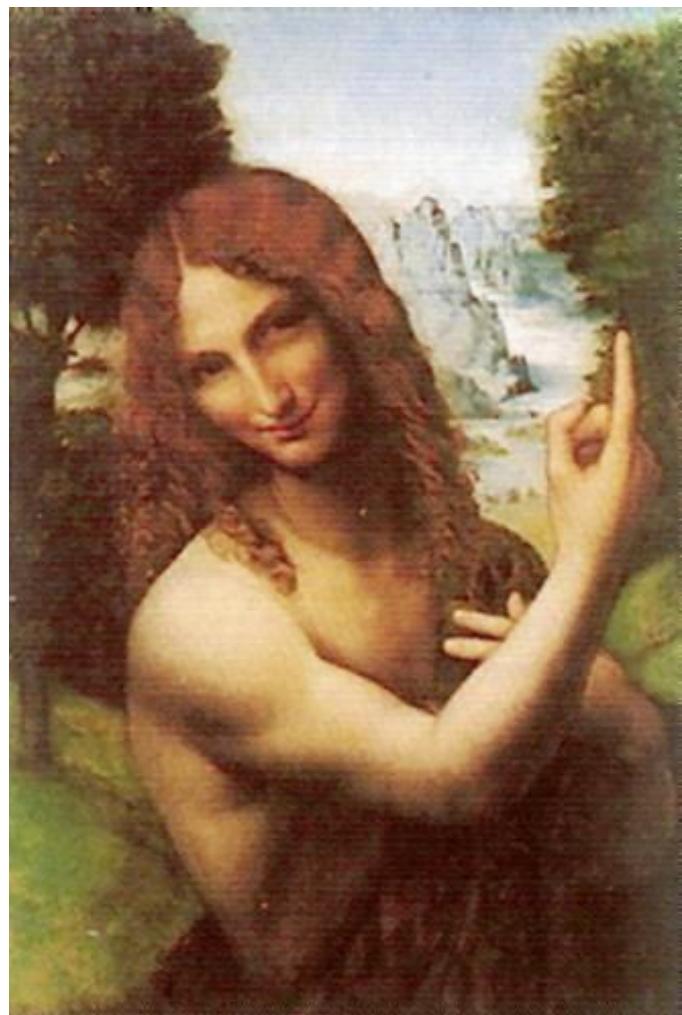
G. di Paolo: Ján Krstiteľ odchádza do pustatiny (1454)

Geertgena tot Sint Jans: Ján Krstiteľ v divočine (15.st.)

Leonardo da Vinci: Ján Krstiteľ (1513-1516)

A. Salai podľa Leonarda da Vinci: Ján Krstiteľ (kópia, 1510-1520)

B. Luini: Salomé s hlavou Jána Krstiteľa (16.st.)

Neznámy autor: Sv. Ján Krstiteľ (1590 -1610)

Taliansky majster z 1.polovice 16.storočia: Madona s Ježiškom a svätým Jánom Krstiteľom (1530-1550)

J. Thorton: Hlava Jána Krstiteľa (vitráž východného okna Yorského kláštora, 15.st.)

J. de Flanders: Herodias (1496)

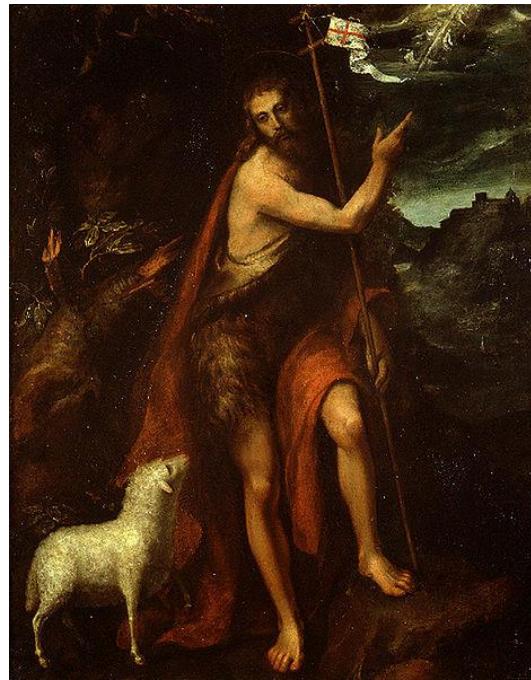
F. Bacchiacca: Panna a dieťa so svätou Alžbetou a Jánom Krstiteľom (1545)

P. Veronese: Kázeň Jána Krstiteľa (1562)

J. F. De Navarrete: Sv. Ján Krstiteľ vo väzení (1565-1570)

J. Sariñena: Svätý Ján Krstiteľ (16.st.)
Tizian: Sv. Ján Krstiteľ (16.st.)

G. Romano: Ján Krstiteľ v divočine (16.st.)

G. Romano: Ján Krstiteľ v divočine (16.st.)

H. met de Bles: Krajina s kázňou Ján Krstiteľa (detail, 1550)

H. Bosch: Ján Krstiteľ (16.st.)

G. de Jode podľa M. de Vos: Scéna zo života svätého Jána Krstiteľa a Krista (rytina, 1585)

H. Wierix: Ján Krstiteľ káže na púšti o pokání (16.-17.st.)

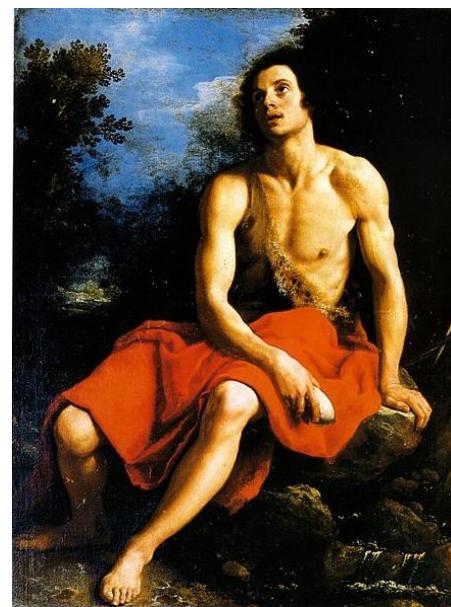
A. Van Noort: Kázeň Jána Krstiteľa (1601)

F. Pourbus I : Ján Krstiteľ káže na hore (16.st.)

Autor neuvedený: Salomé s hlavou Jána Krstiteľa

E. Sirani: Madona s dieťaťom a Jánom Krstiteľom (17.st.)
C. Allori: Ján Krstiteľ na púšti (17.st.)

T. van Loon: Panna Mária s dieťaťom, sv. Jánom Krstiteľom a sv. Jánom Evanjelistom (17.st.)

A. Gentileschi: Narodenie Jána Krstiteľa (1635)

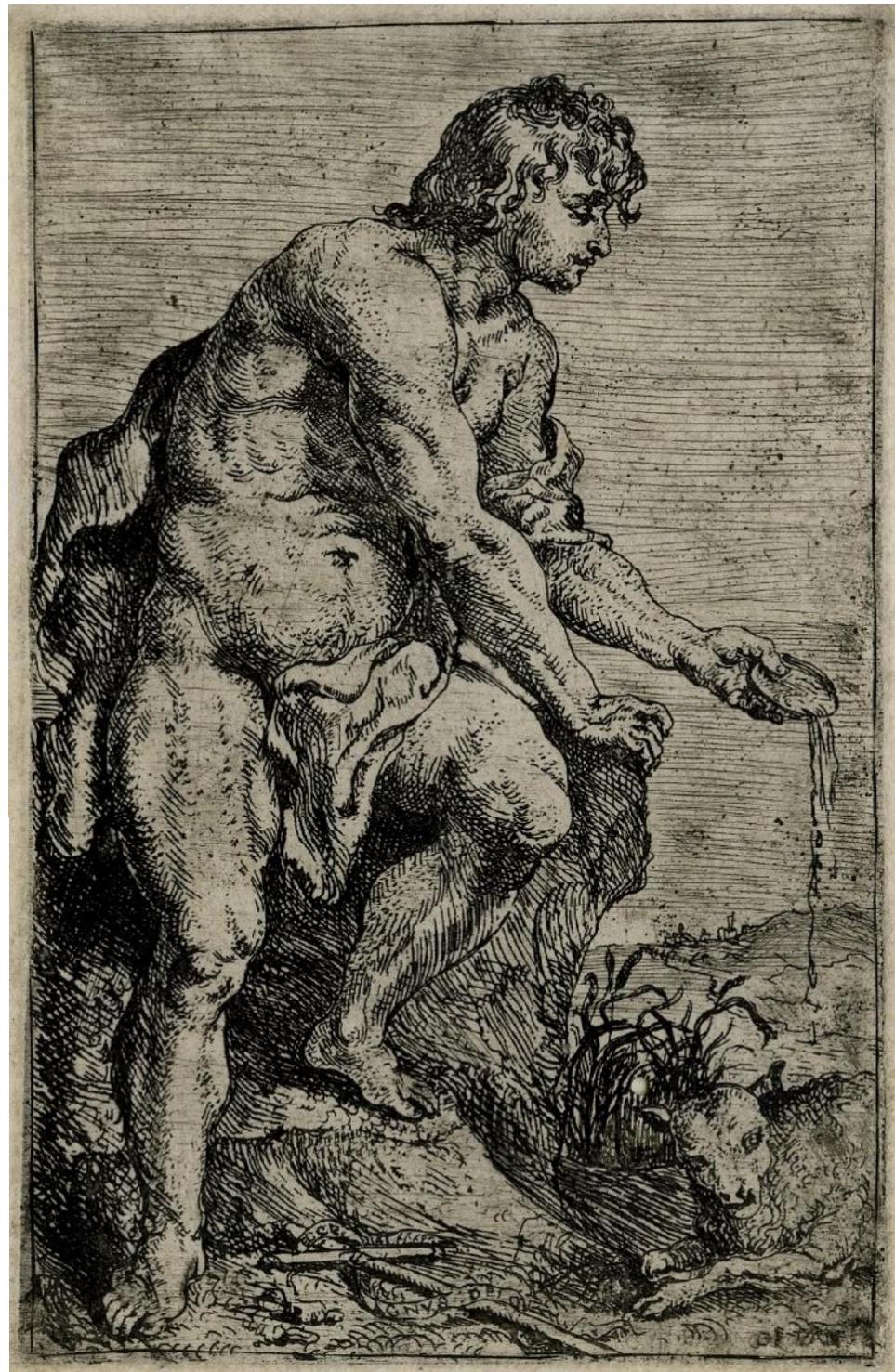
J. König: Krajina s Jánom Krstiteom (1610)

G. Cagnacci: Spiaci Ježiš so sv. Zachariášom a sv. Jánom (1630-1640)

A. Van Dyck: Sv. Ján Krstiteľ v pustatine

W. Panneels podľa P. P. Rubensa: Sv. Ján Krstiteľ (lept, 1631)

J. A. Backer: Ján Krstiteľ obviňuje Herodesa a Herodias (1633)

P. Brueghel Ml. podľa P. Brueghela St.: Kázeň Jána Krstiteľa (kópia, 1601-1604)

Guercino: Sv. Augustín, Ján Krstiteľ a Pavol Pustovník (1637-1638)

Tizian: Sv. Ján Krstiteľ na púšti (16.st.)

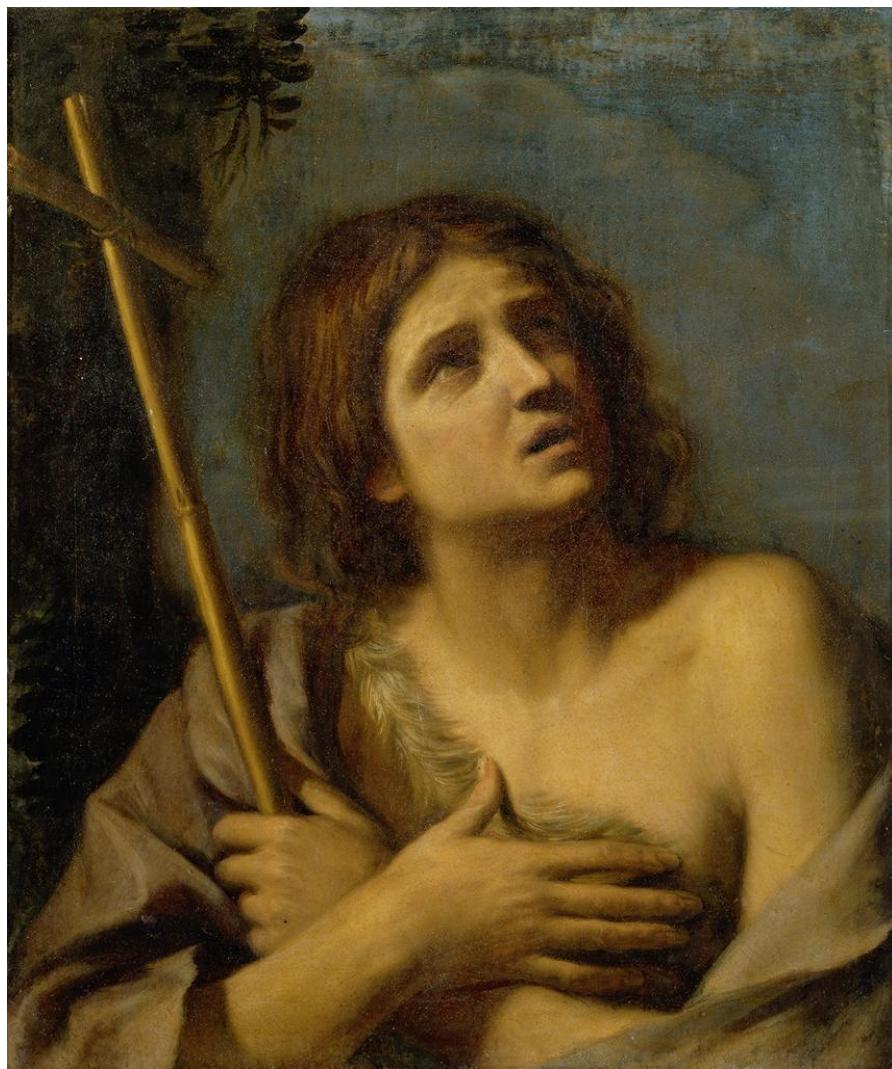
Ch. Jegher podľa P. P. Rubensa: Ježiš a Ján Krstiteľ v detskom veku (drevoryt, 1.pol. 17.st.)

G. de La Tour: Ján Krstiteľ v divočine (1651)

Guercino: Sv. Ján Krstiteľ (1645)

Guercino: Ján Krstiteľ (1645-1650)

A. J. Prenner: Sv. Ján Krstiteľ (lept, 1710-1750)

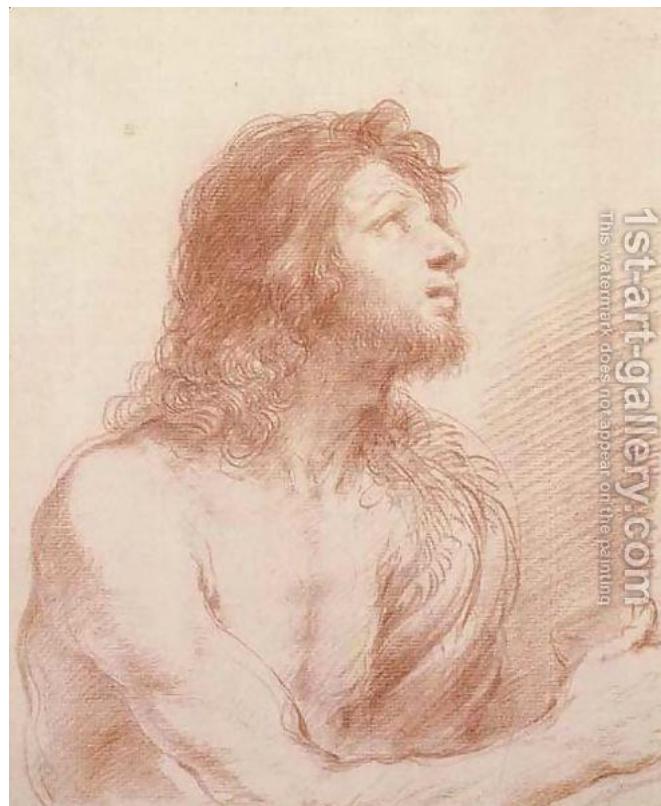
Guercino: Svätý Ján Krstiteľ v púšti (17.st.)

Guercino: Ján Krstiteľ s hlavou opretou o prvú ruku (17.st.)

Guercino: Štúdia Jána Krstiteľa (17.st.)

Guercino: Štúdia Jána Krstiteľa (17.st.)

Guercino: Štúdia Jána Krstiteľa (17.st.)

Guercino: Štúdia Jána Krstiteľa (17.st.)

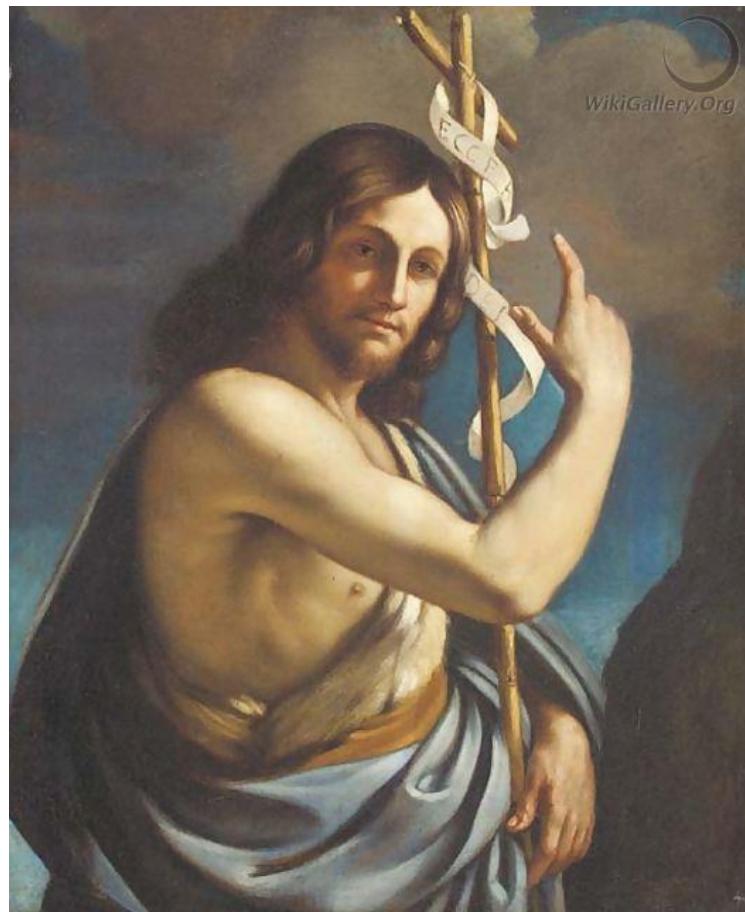
Guercino: Salome hľadí na mŕtvu hlavu Jána Krstiteľa (1637)

Guercino: Ján Krstiteľ (17.st.)

Guercino: Sv. Ján Krstiteľ navštívený Salome vo väzení (17.st.)

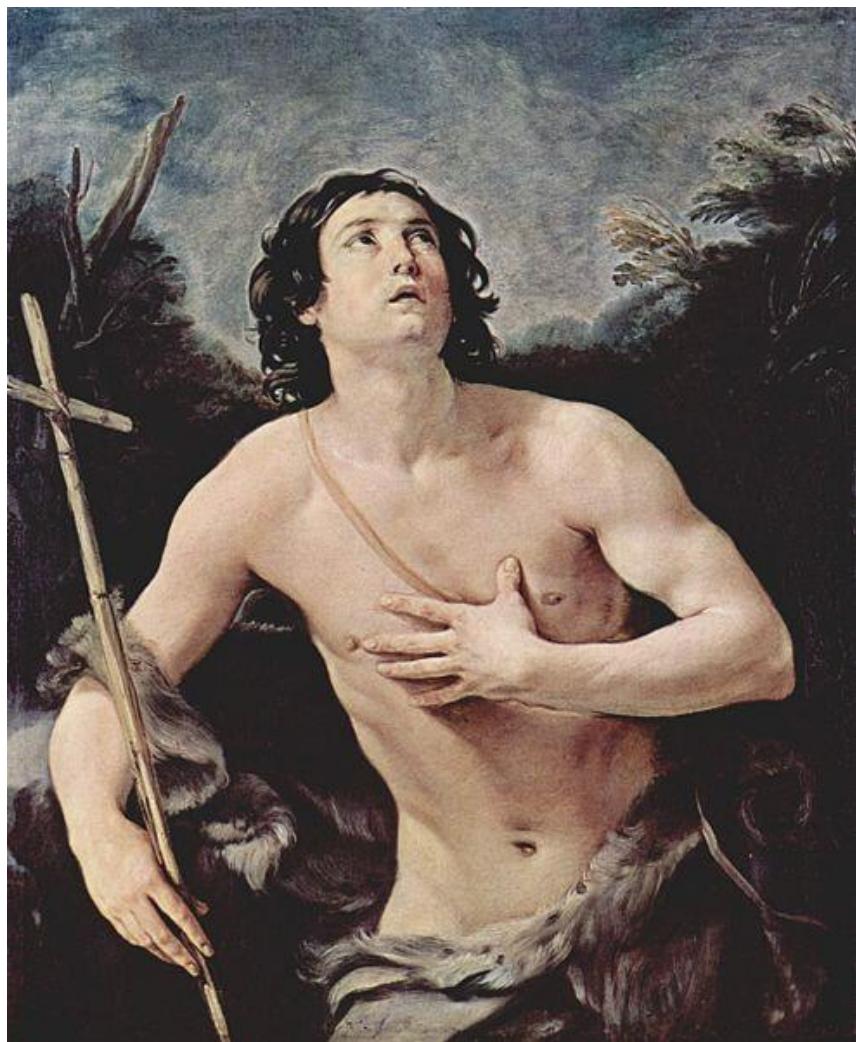
Podľa Guercina: Sv. Ján Krstiteľ (17.st.)

Guercino: Ján Krstiteľ (17.st.)

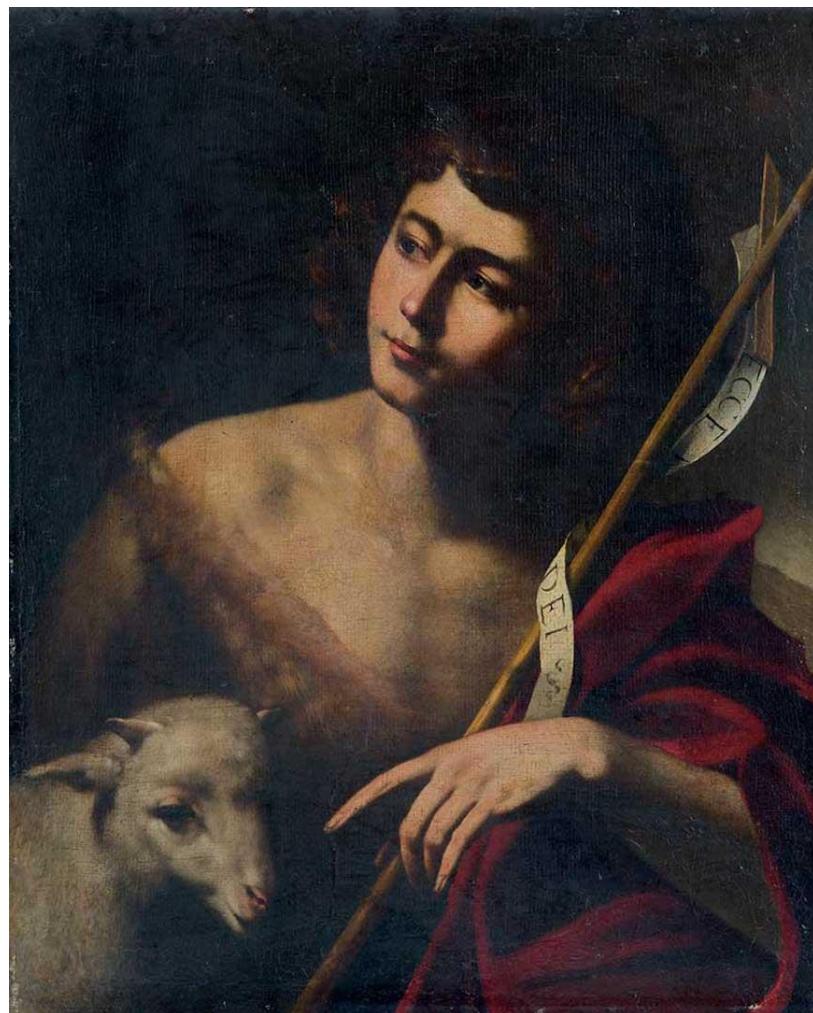
G. Reni: Panna Mária s Dieťaťom a malým Jánom Krstiteľom (1606)

G. Reni: Ján Krstiteľ (1635-1640)

G. Reni: Ján Krstiteľ v divočine (1636-37)

A. Vaccaro: Sv. Ján Krstiteľ (1635-1640)

Severotaliansky maliar zo 17.storočia: Ján Krstiteľ ako dieťa s baránkom (agnus Dei, okolo 1620)

L. Giordano: Kázeň sv. Jána Krstiteľa (17.st.)

L. Giordano: Kázeň sv. Jána Krstiteľa (17.st.)

G. C. Procaccini: Kázeň Jána Krstiteľa (1666)

Slovenský maliar zo 17.st.: Svätý Ján Krstiteľ (1640-1680)

Neznámy rezbár (pôvodne Slovenský rezbár z 18.storočia): Svätý Ján Krstiteľ (súčasť neznámeho sakrálneho komplexu, okolo 1750)

Slovenský rezbár z 2. polovice 18.storočia: Sv. Ján Krstiteľ (1770-1800)

Neznámy rezbár (pôvodne Slovenský rezbár zo začiatku 18.storočia): Svätý Ján Krstiteľ (súčasť neznámej skupinovej plastiky, 1700-1730)

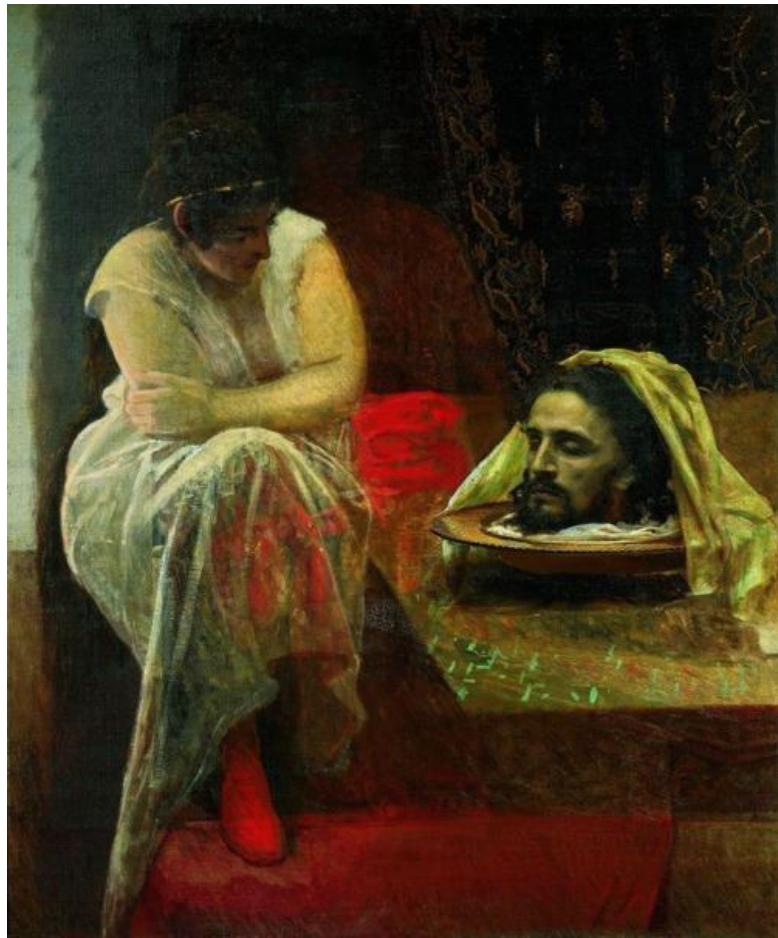
G. Schweigger: Salome prijíma hlavu Jána Krstiteľa (solnhofenský vápenec, 1648)

G. B. Tiepolo: Kázeň Jána Krstiteľa (18.st.)

Ch. E. Heiss podľa A. Marchesini: Ján Krstiteľ (mezzotinta, 1716)

I. Kramskoj: Herodias (1886)

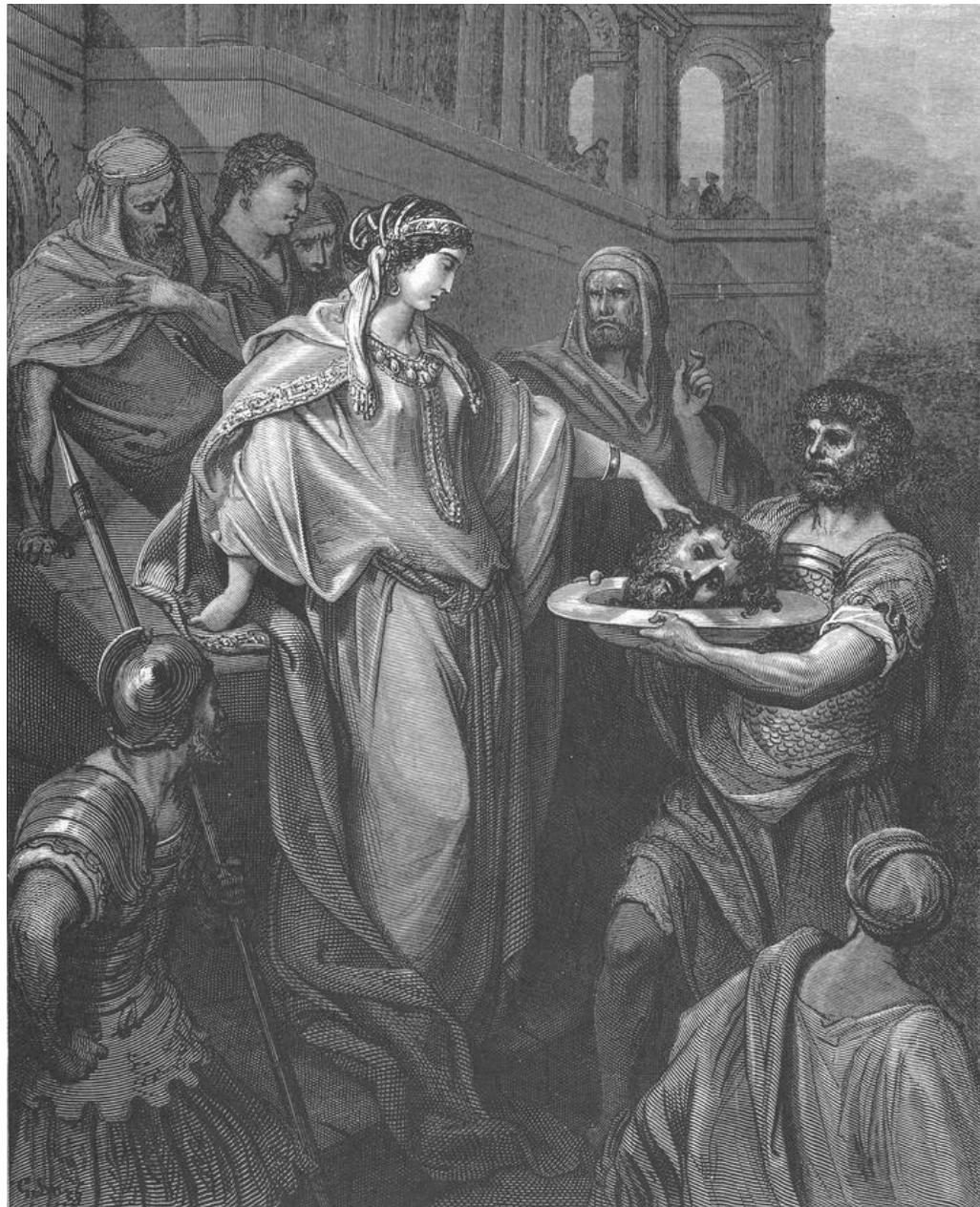
D. Sequeira: Kázeň Jána Krstiteľa (1793)

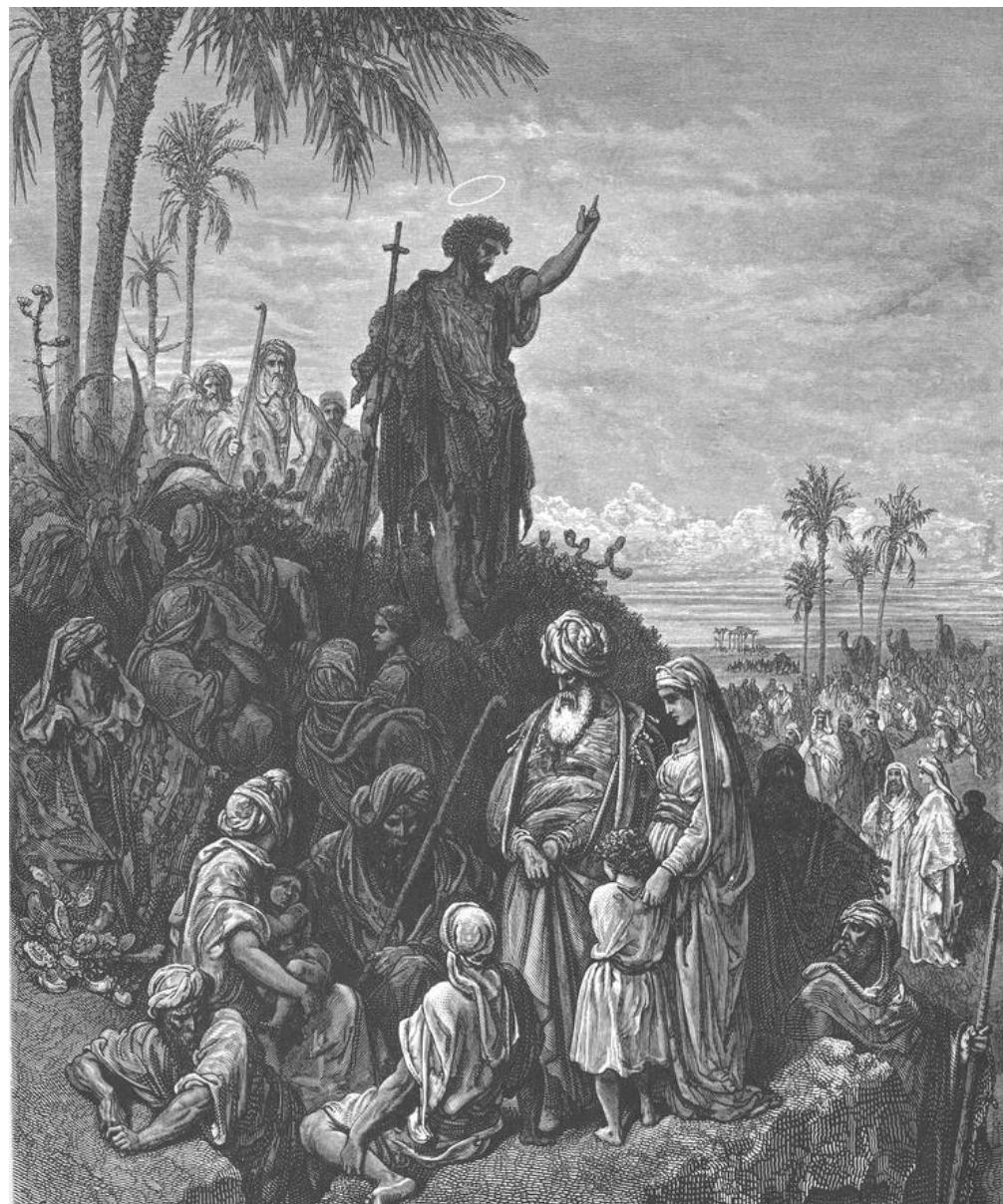
Nemecký maliar z 3. tretiny 18.storočia: Narodenie sv. Jána (1770-1790)

F. Moczik: Malý Ježiško so svätým Jánom Krstiteľom (1890-1900)

G. Doré: Dcéra Herodiady s hlavou Jána Krstiteľa (drevoryt, 1866)

G. Doré: Ján Krstiteľ káže v divočine (drevoryt, 1866)

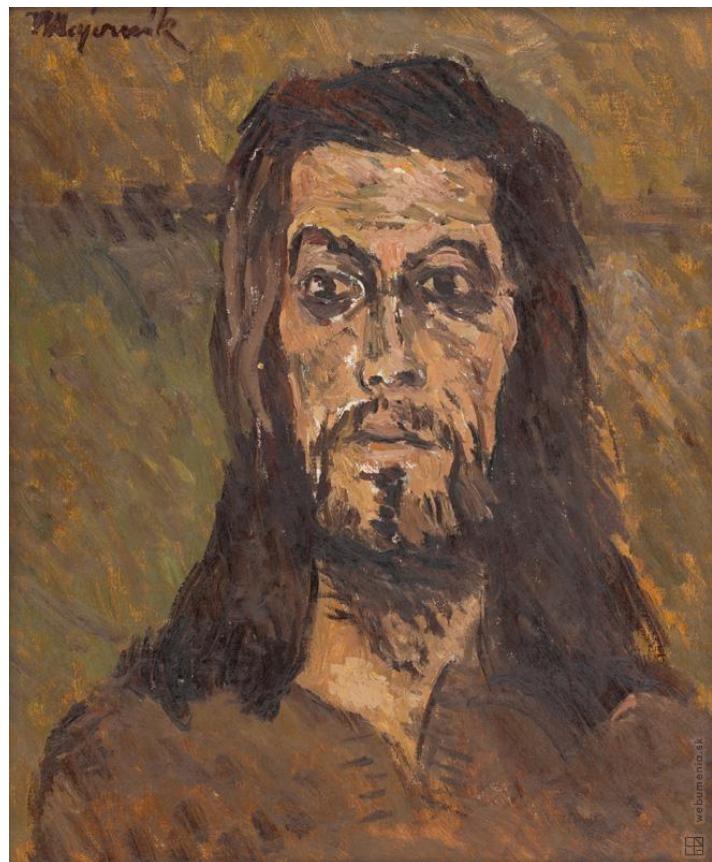
M. Švabinský: Sv. Ján Krstiteľ (20.st.)

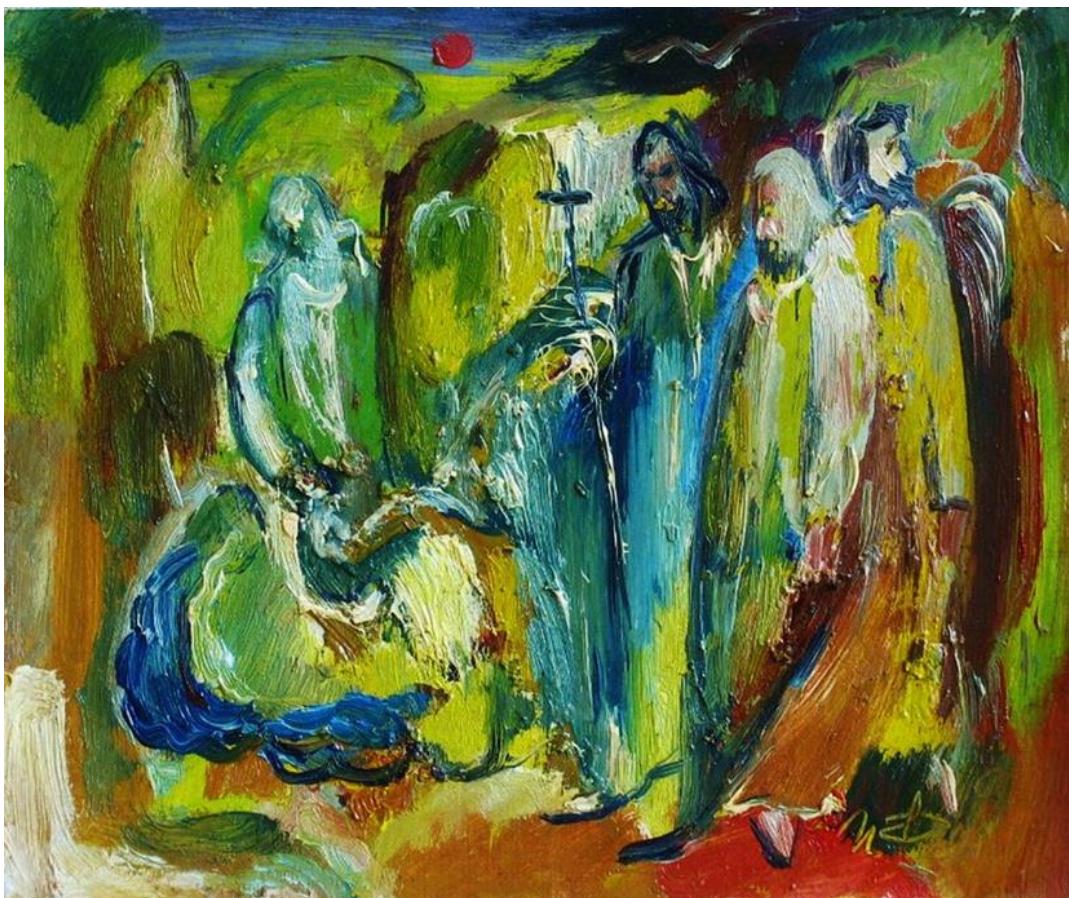
J. de Mesa: Sv. Ján Krstiteľ (1623)

A. Cano: Sv. Ján Krstiteľ (17.st.)

C. Majerník: Hlava Jána Krstiteľa (1941)

I. Filičev: Ján Krstiteľ (20.st.)

*****Ján Krstiteľ anjel púšte** - ortodoxná ikona s *Jánom Krstiteľom* na púti v podobe okrídleného anjela, so zvitkom starozákonného proroctva (*Izaiáš?*) v ruke; pozri *Initium Evangelii Iesu Christi*

https://www.google.sk/search?q=Michael+Damaskinos&espv=2&biw=1853&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwi25pL7sKzJAhUmKXIKHWZxCYoQsAQIGQ#tbm=isch&tbs=rimg%3ACfWIEmfo7Z0MljgwWKdYvZCrhiCRhoHKD_1VuddwDN-gdKV6FzHyBhBwWdW48BEPZuZoEkW9OTZtWXx16uhlWzR_1jSCoSCTBYp1i9kKuGETsmlm9HBMKuKhIJIJGGcoP9W4RAXLjdkUXD-AqEgl13AM36B0pXhHPja-vGwmJHSoSCYXMfIGEHbz1EQfzgUxkpEXwKhIJbjwEQ9m5mgQRHISnfp-JODQqEgmRb05Nm1ZfHRFD9KrMC_1qlESoSCXq6GVbNH-NIEXEO4CW4FgYk&q=Michael%20Damaskinos&imgrc=NCBoa0EZtpWqxM%3A

<http://fast-images.ru/ioann-predtecha-angel-pustyni-ikona> (prehľad diel)

M. Damaskinos: Ján Krstiteľ anjel divočiny (16.st.)

Theofanis: Ján Krstiteľ predchodca (1535-1546)

P. Čirin: Ján Krstiteľ anjel púšte (Stroganovská škola, 1620)

Ján Krstiteľ anjel púste so šiestimi výjavmi zo života (kópia uralskej ikony z 18.st.)

*Ján Milosrdný -

http://en.wikipedia.org/wiki/John_the_Merciful

C.Allori: Sv. Ján prijíma do hospicu pútnikov (1610-1620)

Tizian: Sv. Ján Milosrdný

*sv. Ján na ostrove Patmos - *apoštol Ján na ostrove Patmos*

***Ján Nepomucký** - (†1393); mučeník zabity pri obrane cirkevného práva a podľa legendy tiež spovedného tajomstva; reálna postava, kanonik vyšehradský, český zemský patrón; narodený v Pomuku, ako generálny vikár vo spore s kráľom Václavom IV. pre obsadenie kladrubského opátstva; zatknutý, mučený (vraj samotným kráľom) a hodený z Karlovho mostu do Vltavy (miesto dnes označené krížikom a piatimi hviezdami > jeho telo objavené podľa piatich svetiel alebo hviezd žiariacich okolo jeho hlavy a vylovené); pochovaný v katedrále sv. Víta (pozri Pražský hrad); už v 17.sv. mu zasväcané kostoly; z roku 1683 pochádza jeho socha na Karlovom moste, ktorá sa stala prototypom ďalších vyobrazení; roku 1712 prehlásený za blahoslaveného a 1729 za svätého (pozri kresťanskí svätcí); najčastejšie zobrazovaný ako stojaca alebo ležiaca postava v rúchu kanonika, s biretom, piatimi hviezdami okolo hlavy, krucifixom a palmovou ratolestou v ruke; v 17.-18.st. vzácnne zobrazovaná aj jeho mladost' v pomuckom cisteriáckom kláštore a pobyt vo väzení; častejšie spovedá kráľovnú alebo sa vznáša nad Karlovým mostom; ďalej rozdáva almužnu, alebo stojí pred Václavom IV., mučenie sv. Jána, zvrhnutie z Karlovho mostu, Ján ako pútnik ku staroboleslavskému paladiu, Ján ukazujúci na svoje ústa (s rybou, symbolom mlčania); putti často nesú jeho atribúty: jazyk (často zobrazovaný samostatne), rybu, knihu, staroboleslavské paladium; sochy Jána Nepomuckého často stavané na mostoch; patrón mlynárov, plníkov, lodníkov a spovedníkov; vo dvojici zobrazovaný najmä s Jánom Sarkandrom a Antonínom Paduánskym; osobitnú kapitolu tvorí zobrazovanie tzv. „druhotného tela“: zhotovované z vosku podľa tela v rakve umiestenej na pôvodnom náhrobku; pozri obrazoborectvo; zemskí patróni; Vyšehrad; Karlov most

Neznámy rezbár (pôvodne Slovenský rezbár z konca 18.storočia): Sv. Ján Nepomucký (z neznámeho oltára, 1770-1800)

Neznámy rezbár (pôvodne Slovenský rezbár z 18.storočia): Svätý Ján Nepomucký (1750)

Neznámy rezbár (pôvodne Slovenský rezbár okolo polovice 18.storočia): Svätý Ján Nepomucký s krížom a palmovou ratolesťou (1750-1800)

Neznámy rezbár (pôvodne Slovenský rezbár z 2. polovice 18. storočia): Smrť sv. Jána Nepomuckého (reliéf z kazateľnice z kostola v Dubnici, 1750)

Slovenský maliar z konca 18. storočia: Svätý Ján Nepomucký glorifikovaný anjelom (1770-1800)

Neznámy maliar (pôvodne Slovenský maliar zo začiatku 18.st.): Svätý Ján Nepomucký (1712)

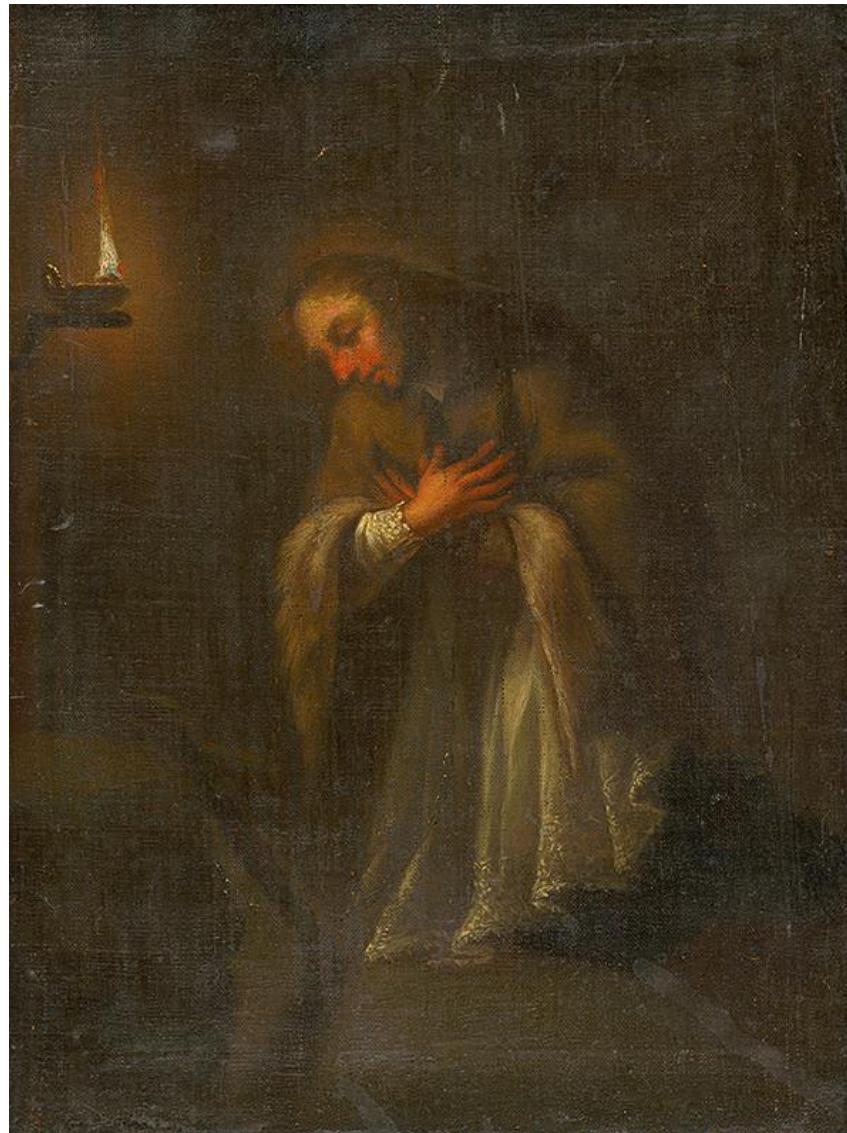
Slovenský maliar z 2. polovice 18. storočia: Sv. Ján Nepomucký. Mlčiaci spovedník (1700-1750)

Slovenský maliar z 1. polovice 18. storočia: Votívny obraz s bratislavskou „zázračnou“ Pietou, donátormi a sv. Jánom Nepomuckým (1740)

J. A. Fridrich: Sv. Ján Nepomucký (rytina, 1725-1775)

Slovenský maliar z 2. polovice 18.storočia: Kľačiaci svätý Ján Nepomucký (okolo 1750)

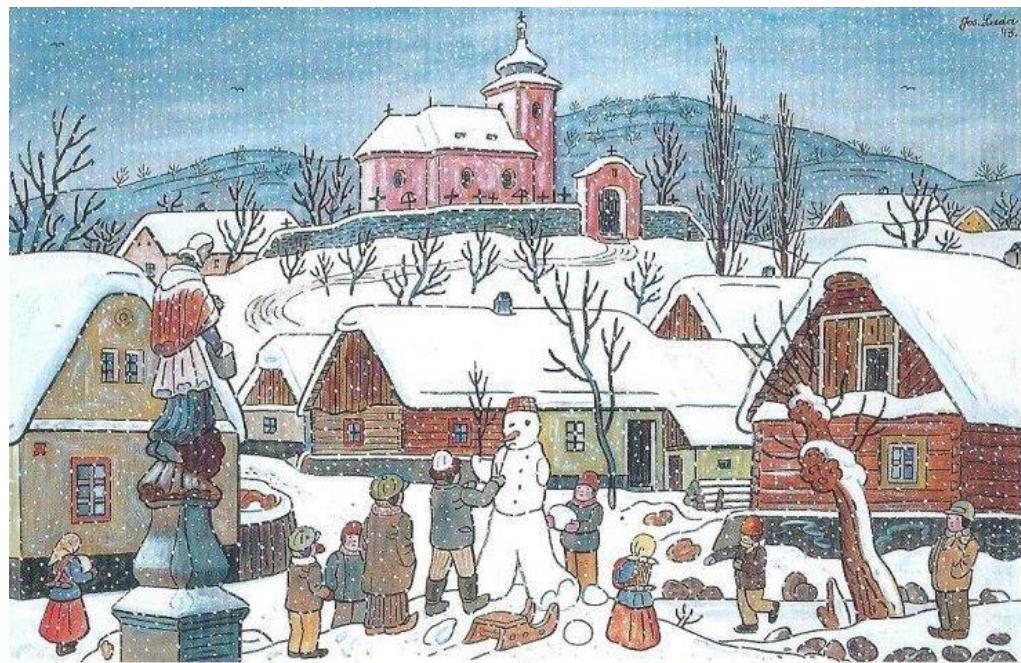
Stredoeurópsky maliar z 18. storočia podľa J. F. Greippela: Svätý Ján Nepomucký po smrti (1785-1800)

Slovenský maliar z 19. storočia: Svätý Ján Nepomucký a svätý Mikuláš (1800-1900)

J. Mathauser: Smrť Jána Nepomuckého

J. Lada

J. Lada: Zima (1953)

J. Lada

**Ján pred Pánom/Ján pred Kristom - potrebné zaradit' podľa textu *Zjavenia Jána*; pozri apokalyptické motívy

Ján pred Kristom (Rukopis Apokalypy, London British Library, 13.st.)

(-) Ján pred Pánom (Apokalypsa Cloisters, 14.st.)

**Ján prijíma knihu - 1. epizóda z 1.kapitoly *Rozkaz napísat' knihu* (1,19): Napíš teda, čo si videl: čo je a čo sa má stať potom. Tajomstvo siedmich hviezd, ktoré si videl po mojej pravici, a siedmich zlatých svietnikov je toto: sedem hviezd sú anjeli siedmich cirkví.

2. epizóda z 10.kapitoly *Anjel s otvorenou knižkou* (10,8-10): A hlas, ktorý som počul z neba, ktorý opäť prehovoril ku mne a povedal: Chod' a vezmi otvorenú knihu z ruky anjela, ktorý stojí na mori i na zemi. Nato odišiel som k anjelovi a povedal som: Daj mi tú knihu!

pozri apokalyptické motívy

**Ján prijíma zjavenie - námet z kapitoly *Kristus potvrzuje obsah zjavenia* (22,22-17); pozri apokalyptické motívy

**Ján privážaný na ostrov Patmos/Príchod na ostrov Patmos - variant námetu *Anjel sa zjavuje Jánovi/ Sv. Ján na ostrove Patmos* (1,10-11), ktorý opisuje scénu samotného príchodu v loďke na ostrov; uplatňuje sa ako vedľajšia scéna iných námetov

Sv. Ján odvážaný na ostrov Patmos (Apokalypsa Trinity, 1242-1250)

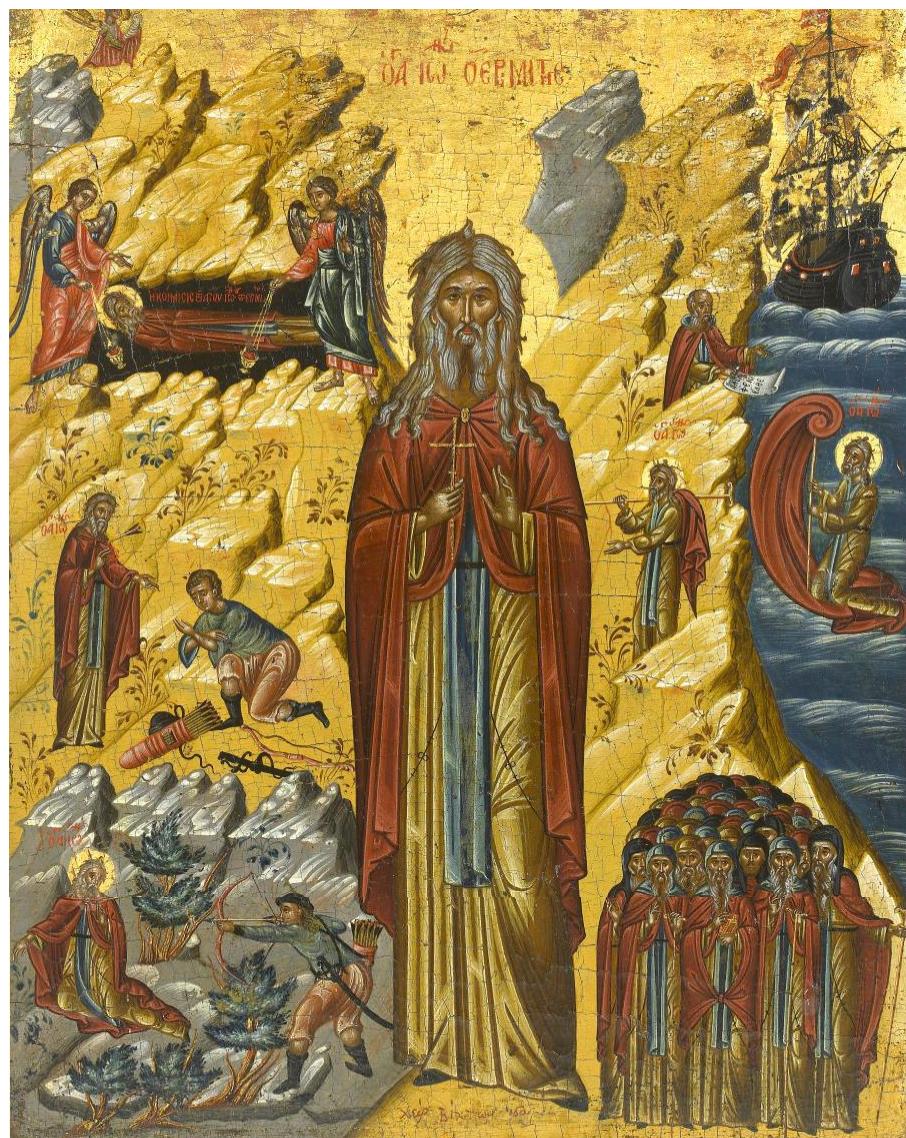

Scény zo života sv. Jána (Flámska apokalypsa, 1400)

***Ján Prodomos/Ján Krstiteľ Prodromos** - lat. Prodomos – „Predchodca“; zdôraznenie úlohy predchodcu Krista v súvislosti so slovami *evanjelia* (Lukáš 3,16): „...ide (za mnou) mocnejší ako ja; nie som hoden rozviazať mu remienky na obuvi...“

***Ján Pustovník - (1143)**; tiež Juan de Ortega; narodený blízko Burgose, v Španielsku; stal sa kňazom v mladom veku; ked' sa vracal po mori z púte do Jeruzalema, jeho loď sa stretla s nebezpečnou búrkou, ktorá hrozila potopit' ju; po príchode bezpečne v Španielsku, Ján hľadal samotu, kde sa mohol venovať kontemplácii; založil kláštor San Juan de Ortega, pomenovaný po ňom; postavil pustovňu pre seba v zalesnenom mieste známom ako Urteca alebo Ortega (španielsky „žihľava“), ktorá sa nachádza na pútnické ceste do najpopulárnejší svätyne Španielska, *Santiago de Compostela*; okrem toho, John stanovil v Urteca hospic pre pútnikov a cestovateľov; pozri *pustovník, kresťanský svätec*

https://en.wikipedia.org/wiki/John_the_Hermit

Sv. Ján pustovník (ikona)

I. Briot alebo Carel van Boeckel: Sv. Ján pustovník (17.st.)

***Ján Sarkander** - (†1620); blahoslavený mučeník, zavraždený, keď odmietol prezradíť spovedné tajomstvo (pozri *spovedníci*; *patrón* Moravy; narodený v Skočove v rodine sliezskeho šľachtica; počas stavovského povstania, keď boli zatknuté osobnosti katolíckeho tábora na Morave, bol obvinený, že na Moravu povolal poľských kozákov, ktorí Holešov (tam pôsobil ako farár) ušetrili, nakoľko im vyšiel v ústrety s najsvätejšou sviatosťou; vo väzení v Olomouci bol mučený a mal prezradíť spovedné tajomstvo Ladislava z Lobkovic; odmietol a na následky mučenia o mesiac zomrel; 1860 prehlásený za blahoslaveného a jeho ostatky prenesené do olomouckej katedrály sv. Václava; v 17.-18.st. zobrazovaný v *klerike* so svetlou stužkou okolo kolárika (častá v olomouckej diecéze), s *biretom*, v ruke s knihou, *krucifixom*, *klúčom* (otvorenie mestskej brány alebo symbol spovedného tajomstva), s okovami na nohách, druhá ruka naznačuje prstami pred ústami mlčanie; často zobrazovaný motív mučenia: naťahovaný na škripec a pálené mu boky; na *mostoch* sa objavujú plastiky vedľa sôch Jána Nepomuckého (spoloční mučeníci spovedného tajomstva); vzácný je motív Jána Nepomuckého odporúčajúceho Jána Sarkandera *Panne Márii* (obec Dědice na Morave); pozri *kresťanskí svätci; zemskí patróni; Morava*

****Ján stúpa do nebeskej brány** - (Zjavenie Jána 4,1); **A potom videl som otvorené dvere v nebi as prvší hlas, ktorý som počul, ako hlas trúby, povedal mi: Vystúp hore a ukážem ti, čo sa má diať potom;** súčasť kapitoly *Oslava Boha stvoriteľa* (4,1-11)

Secundum mes est vist demu Iohann. Et ecce vouis se oenis ouett du ael.

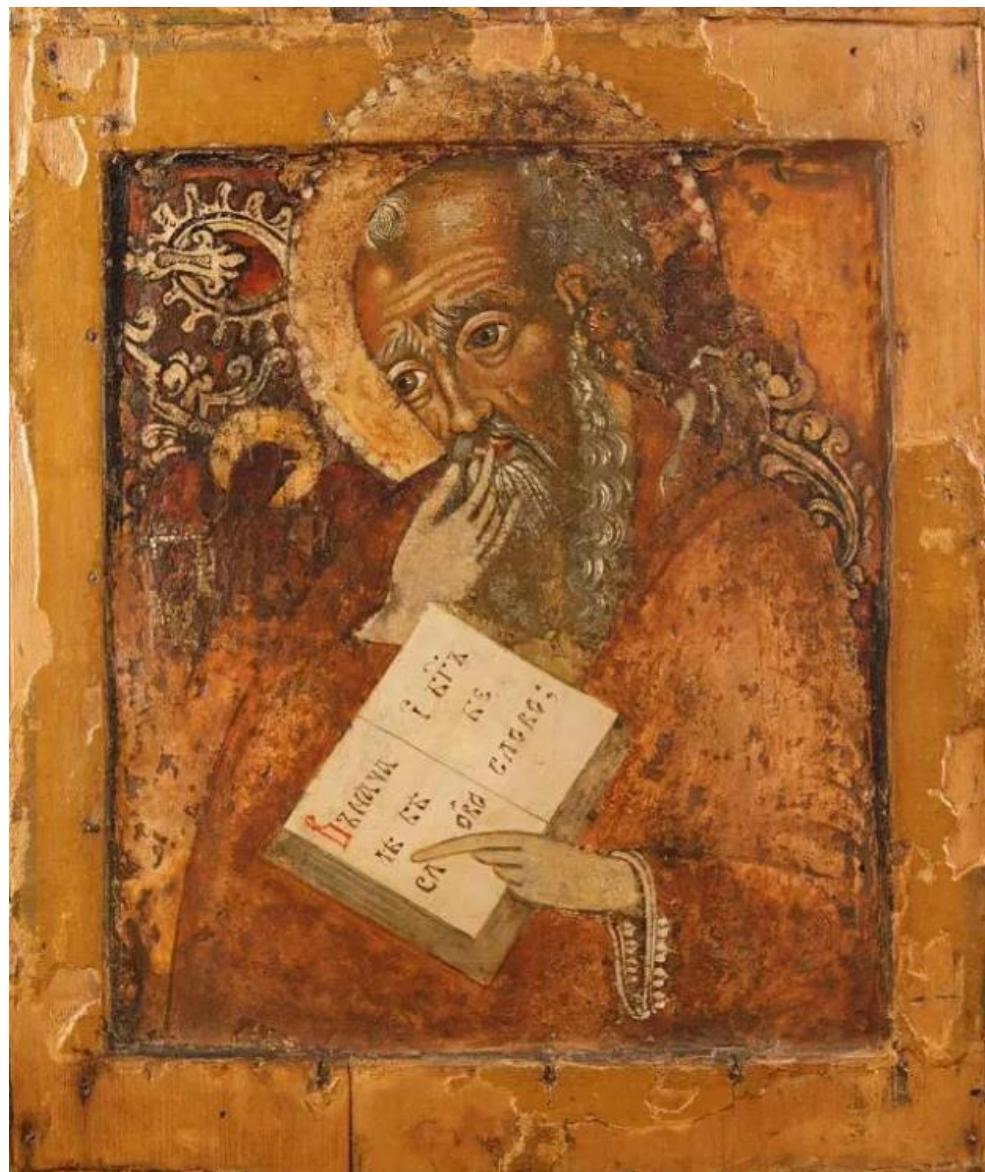
(4,1. Sedmopečatná kniha). **Ján stúpa do otvorennej nebeskej brány** (Apokalypsa 'Queen Mary, 14.st.)

(4,1-11. Oslava Boha Stvoriteľa). Kristus a dvadsať štyri starších. Sv. Ján stúpa do neba (Welles Apocalypse, 1310)

***Ján Theologos, Ján teológ** - titul *apoštola Jána* a stotožnenie s postavou apoštola Jána a resp. aj postavou Jána Evanjelistu; výraz uznania duchovných výšin, ktorých dosiahol a hĺbky nebeskej múdrosti, ktorá mu bola daná (pozri *Zjavenie Jána*); pozri *apokalypsa* (Baleka)

<https://iconreader.wordpress.com/2012/05/07/john-the-apostle-the-theologian-in-silence/>

Sv. Ján teológ „v tichu“ (ruská ikona, dedina Vladimir, 18.st.)

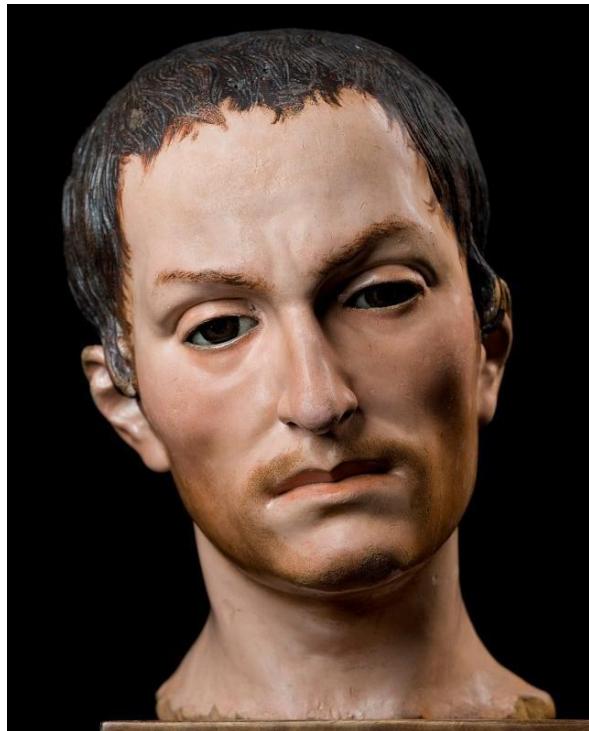
***Ján z Ávily** - (†1569); španiel. *Juan de Ávila*, tal. *Giovanni d'Ávila*; rímskokatolícky kňaz, uznávaný duchovný vodca a autor duchovných spisov, ktorého pápež Benedikt XVI. vyhlásil spoločne so svätou Hildegardou z Bingenu za učiteľa všeobecnej cirkvi; narodil sa v Almodóvar del Campo v provincii Ciudad Real v Španielsku; jeho otec Alfonso de Ávila bol židovský konvertita; v štrnástich rokoch, v roku 1513 ho rodičia poslali na univerzitu v Salamanke študovať právo; po návrate domov strávil ďalšie tri roky v praxi strohé zbožnosti; na jeho vieru ilne zapôsobili františkánski mnísi

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_z_Avily

P. Subleyras: Ján z Ávily (1746)

***Ján z Boha** - (†1550); Hall: španiel. Juan de Dios; tal. Giovanni di Dio; *kresťanský svätec* narodený v Portugalsku, nízkeho spoločenského pôvodu, žijúceho nestálym spôsobom života; ku kresťanstvu dospel v stredných rokoch života a neskôršie za pomoci cirkvi vydržiaval útulok určený pre všetkých potrebných mesta *Granada*; *charitatívne spoločenstvo*, ktoré okolo neho vyrástlo, sa premenilo po Jánovej smrti na kongregáciu *milosrdných bratov*; Ján od Boha je často zobrazovaný v umeleckých dielach, ktorých zadávateľmi boli charitatívne spolky; obvykle bol oblečený do hnedého habitu s kapucňou a vo veľkom plášti; ako *devocionálna postava* drží *granátové jablko*, z ktorého vyčnieva križ, zrejme ako symbol vzkriesenia a nesmrteľnosti (granátové jablko je aj symbolom mesta *Granada*); u nôh Jána z Boha kľačí *žobrák*; je zobrazovaný uprostred bûrky, ako nesie zomierajúceho muža do útulku pre chorých; pritom mu pomáha *anjel* (pozri strážny *anjel*)

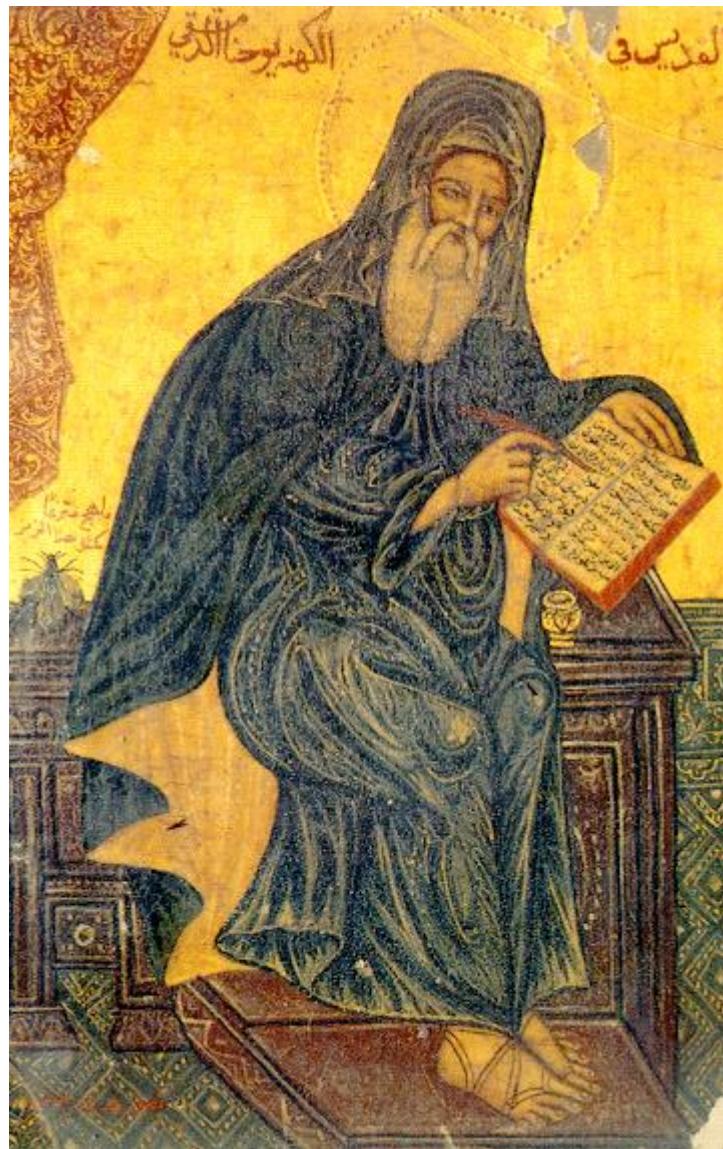
A. Cano: Sv. Ján z Boha (polychrómované drevo, 1655)

***Ján z Damasku** - (†749-754); gréc. Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός/Ioannes hó Damaskēnos; lat. Ioannes Damascenus; arab. يوحنا الدمشقي / Yūhannā ad-Dimashq; tiež známy Chrysorrōas – „zlatý hlas“; byzantský teológ a mních; vystupoval proti cisárskemu zákazu užívania svätých obrazov v kresťanskom kulte (pozri *ikonoklazmus*); užitočnosť zobrazovania argumentoval Kristovou inkarnáciou: v Ježišovi Kristovi sa Boh stal človekom; ten, ktorý je nehmotný, na seba vzal hmotné telo, a preto môže byť zobrazovaný (pozri *ikonodulovia*); pozri *Ruka Jána z Damasku*

https://en.wikipedia.org/wiki/John_of_Damascus
<http://days.pravoslavie.ru/Life/life3062.htm>

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff: Ján z Damasku (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

Ne'meh Naser Homsi: Ján z Damasku (ikona, 19.st.)

***Ján z Edessy** - pozri *Cyrus a Ján*

***Ján z Gamaly** - syn *Judu Galilejského* a synovec *rabína Ezechia* z rodu Asmonitov

www v súvislosti s článkom „Vraj Kristus nikdy neexistoval“: Luigi Cascioli, autor knihy Favola di Cristo (Mýty o Kristovi) tvrdí, že Kristus je iba vymyslenou konštrukciou vytvorenou falzifikátormi 2. storočia; kniha je súborom argumentov pre súdny spor proti katolíckej cirkvi a jej predstaviteľom; Cascioli zhromaždil právne dôkazy, ktoré poukazujú na to, že osoba Ježiša je iba manipuláciou a falzifikáciou dokumentov, ktoré v skutočnosti hovoria o Jánovi z Gamaly, synovi Judáša Galilejského a synovcovi rabína Ezechia, priamom potomkovi rodu Asmonitov; Cascioli zakladá svoje tvrdenia na výsledkoch päťročného intenzívneho výskumu, štúdia tisícok (!) spisov, ikonografie, rukopisov, ktoré boli nájdené v Kumráne v Palestíne (?!), racionálneho výkladu biblie ako aj všetkých dokumentoch o pohanských náboženstvách a ich kultoch, ktorých je kresťanstvo dokonalou reprodukciou... podľa autora napríklad neexistuje žiadny historický dôkaz, že Ježiš bol synom Márie a Jozefa (podľa autora ide o úplne vymyslené osoby) a že sa narodil v Betleheme a vyrástol v Nazarete; meno Ján bolo podľa autora nahradené menom Kristus (gréc. Christos – „Pomazaný“) a napokon menom Ježiš až v roku 180, čo dokazuje kniha platonického filozofa Celsa

„Proti kresťanom“ z konca 2.storočia, teda z doby, keď prví kresťania zostavovali *Skutky apoštolov*; ten, ktorému ste dali meno Ježiš bol v skutočnosti len vedúcim banditom (?; pozri *zéloti*); zázraky, ktoré mu boli pripísané boli len prejavom *magických a ezoterických trikov*; meno Ježiš prvýkrát použil *Origenes* vo svojej knihe „*Contra Celsum*“, ktorá bola odpovedou na Celsove obvinenia; odvtedy sa začalo používať označenie Pán, Kristus či Mesiáš; pozri *biblicistická kritika*

Luigi Cascioli (autor knihy *Favola di Cristo* - „Mýtus o Kristovi“): Kristus je iba vymyslenou konštrukciou vytvorenou *falzifikátormi* 2.st.; kniha je súborom argumentov pre súdny spor proti *katolíckej cirkvi* a jej predstaviteľom; zhromaždené právne dôkazy poukazujú na to, že osoba Ježiša je iba manipuláciou a falzifikáciou dokumentov, ktoré v skutočnosti hovoria o Jánovi z Gamaly, synovi Judáša Galilejského a synovcovi rabína Ezechia, priamom potomkovi rodu Asmonitov; tvrdenia podopierajú výsledky päťročného intenzívneho výskumu, štúdium tisícok (?) spisov, ikonografie, rukopisov nájdených v *Kumráne v Palestíne*, racionálny výklad *biblie* ako aj všetky (!) dokumenty o *pohanských náboženstvách* a ich kultoch, ktorých je kresťanstvo dokonalou reprodukciami... napríklad neexistuje žiadny historický dôkaz, že Ježiš bol synom Márie a Jozefa (ide o úplne vymyslené osoby) a že sa narodil v *Betleheme* a vyrástol v *Nazarete*; meno Ján bolo nahradené menom Kristus (*Christos* – Pomazaný) a napokon meno Ježiš až v r. 180, čo dokazuje kniha *platónskeho filozofa Celsa* „Proti kresťanom“ z konca 2.st., teda z doby, keď prví kresťania zostavovali *Skutky apoštolov*; ten, ktorému dali meno Ježiš, bol v skutočnosti len vedúcim banditom (pozri *zéloti*); zázraky, ktoré mu boli pripísané, boli len prejavom *magických a ezoterických trikov*; meno Ježiš prvýkrát použil *Origenes* vo svojej knihe „*Contra Celsum*“, ktorá bola odpovedou na Celsove obvinenia; odvtedy sa začalo používať označenie Pán, Kristus či Mesiáš; tak sa skončili všetky diskusie o tom, či bol len mýtom alebo skutočnosťou, o tom, či mal svetlé alebo tmavé vlasy, či bol pekný alebo škaredý, ženatý alebo slobodný; pozri *Posledná večera* (Discovery)

***Ján z Kríza** - cirkevný učiteľ, spolupracovník Terézie z Ávily, teológ a básnik; zobrazovaný spolu s ňou; oblečený do rúcha karmelitánov, pri nohách máva svoje knihy, svoje diela; na hovoriacej páske má nápis *Patti et contemni* - z lat. – „trpieť a znášať pohúdanie“; pozri *cheiropoetes; banderole/banderola*

***Ján Zlatoústy/Ioannes Chrysostomos** - (†407); kresťanský svätec, jeden zo štyroch *cirkevných otcov* uznávaných východnými kresťanskými cirkvami; *byzantský teológ*, prvý biskup východorímskej ríše, ľažisko v *kazateľskej činnosti*: kritika sociálnych rozdielov z pozície *asketického kresťanstva*; jediný z východných cirkevných otcov zobrazovaný v západnom výtvarnom umení (pozri *farba červená*); jeho *atribútom* je úl (výrečnosť), *holubica* pri uchu (*inšpirácia*); zobrazovaný ako dáva almužnu žobrákovi, zrútený pri odvlečení do vyhnania; v stredovekej *legende*: pustovník, ktorý zabil dievča, ktoré s ním čakalo dieťa, ale potom, čo sa kajal, žena aj sedemdňové dieťa obživili (Dürer); pozri *biblia, Cathedra Petri*

Biedermann v súvislosti s heslom *včela*: sladkosť *medu* symbolizovala sladkú výrečnosť sv. Ambróza a Jána Zlatoústeho; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

http://es.wikipedia.org/wiki/Divina_Liturgia

A. Dürer: Pokánie Jána Zlatoústeho (medirytina, 1494-1498)

***Ján z Mathy** - (†1213); kresťanský svätec; francúzsky rímskokatolícky knaz, zakladateľ rádu Najsvätejšej trojice pre vykupovanie otrokov; pozri Karlov most; Posledná večera (Discovery)

F. M. Brokoff: Sv. Ján z Mathy a Felix z Valois (Karlov most, 18.st.)

Stredoeurópsky maliar z polovice 18.storočia: Ján z Mathy a Felix z Valois vykupujú kresťanských otrokov (1740-1760)

V. Carducho: Stretnutie Jana z Mathy a s. Felixa z Valois (16.-17.st.)